

T.C.
FİLİBE BAŞKONSOLOSLUĞU
TİCARET ATAŞELİĞİ
TURKISH CONSULATE GENERAL IN PLOVDIV, OFFICE OF THE COMMERCIAL ATTACHE

Ek

Teknik Düzenlemeler, Standartlar ve Uygunluk Değerlendirmesi Prosedürleri

Türkiye-AB Gümrük Birliği kapsamında bulunmayan tarımsal, hayvansal ve su ürünlerinin Türkiye'den Bulgaristan'a ihracatında veya bu ülkeden transit geçişlerinde mevzuata uygunluk konusunda bir takım sıkıntılar ortaya çıkmaktadır. Bu konuda gerekli uygunluk değerlendirme belgelerinin ve sertifikaların kuralına uygun düzenlenmesi önem arz etmektedir.

Tarım Ürünü İthalatı ve Bitki Sağlığı Kontrolleri

Bitki sağlığı kontrolü sınır kapılarında Tarım ve Gıda Bakanlığı'na bağlı Gıda Güvenliği Ajansı tarafından gerçekleştirilir. Aşağıdaki ürünler bitki sağlığı kontrolüne tabidirler:

- Tohumlar ve fideler dahil olmak üzere tüm bitkiler;
- Bitkisel ürünler;
- Besin takviye (nutrient media) ürünleri;
- Bitki koruma preparatları;
- Bitki nakliye vasıtaları;
- Bitki paketleri.

Veterinerlik Kontrolleri

Tüm hayvansal ürünler ile su ürünlerinin veterinerlik kontrolleri Bulgaristan sınır kapılarında Gıda Güvenliği Ajansı tarafından icra edilmektedir. Söz konusu ürünlerin ithalatı veya transit geçişlerinde ilgili AB mevzuatına dayanılarak iki belge aranmaktadır. Bunlardan ilki ortak ithalat belgesidir ve Bulgarca'dır. Ortak ithalat belgesinin bir gün önceden giriş yapılacak hudut kapısı yetkililerine ibraz edilmesi gerekmektedir. Söz konusu belgenin yanısıra ithalatta veya transit geçişte veterinerlik sağlık sertifikası da malın beraberinde olmalıdır. Söz konusu sağlık sertifikası AB'ye giriş ülkesinin dilinde (Bulgaristan ise Bulgarca) ve AB'de gideceği son ülkenin dilinde (Avusturya ve Almanya ise Almanca) olmalı ve hazırlandıktan/doldurulduktan sonra yetkili organlarca onaylanmalıdır.

Yaş Meyve ve Sebze İthalatı

AB Komisyonu'nun 669/2009/EC sayılı "Bir Takım Yem ve Hayvansal Olmayan Gıdaların İthalat Denetimlerinin Artırılmasına Dair Komisyon Yönetmeliği"ne göre ülkemiz menşeli bazı biber türleri % 10 sıklıkla zirai ilaç kalıntısı tespiti için analize tabi tutulmaktadır. Söz konusu ürünlerin tamamı ise bahsi geçen Yönetmelik kapsamında Ortak Giriş Belgesi denetimine tabi bulunmaktadır. Bu denetimleri Bulgaristan Tarım ve Gıda Bakanlığı'na bağlı Gıda Güvenliği Ajansı yürütmektedir.

Söz konusu Ortak Giriş Belgesinin her bir ürün için ayrı ayrı hazırlanması, ilk sayfasının Bulgarca ve eksiksiz olarak doldurulması ve araç gümrük kapısına gelmeden en az 24 saat öncesinden faksla e-posta ile ilgili

T.C.
FİLİBE BAŞKONSOLOSLUĞU
TİCARET ATAŞELİĞİ
TURKISH CONSULATE GENERAL IN PLOVDIV, OFFICE OF THE COMMERCIAL ATTACHE

gümrüğe bildirilmesi gerekmektedir. Ayrıca, denetim işlemleri için araç sürücüsünün yanında test ve belgelendirmeyi karşılayabilecek yeteri kadar nakit para bulundurması önem oluşturmaktadır.

Ayrıca, özellikle domates, biber, narenciye, kayısı, kiraz, nar, salatalık başta olmak üzere pek çok ürün %100 oranında bitki sağlığı denetimine tabi tutulmaktadır.

Aflatoksin Kontrolleri

14.08.2014 tarih L242/4 sayılı Avrupa Birliği Resmi Gazetesinde, aflatoksinler ile kontaminasyon riski bulunan belirli yem ve gıdaların belirli üçüncü ülkelerden ithalatını düzenleyen özel koşulları uygulamaya koyan (EC) 1152/2009 sayılı Yönetmeliği yürürlükten kaldıran ve yemleri de kapsayacak şekilde hazırlanan 13 Ağustos 2014 tarihli ve (EC) 884/2014 sayılı Komisyon Uygulama Yönetmeliği yayımlamıştır. Bulgaristan, bahsi geçen Yönetmeliği **3 Eylül 2014 tarihinden** itibaren uygulamaya başlamıştır. Söz konusu Yönetmelik birçok yönüyle 669/2009/EC Komisyon Yönetmeliği'nin uygulamaya konma sürecini anımsatmaktadır. 884/2014 Sayılı Yönetmelik hayvansal olmayan bazı gıda ürünlerinin (**kuruyemiş ve kurutulmuş meyveler**) **fiziki kontrollerinin yapılmasını öngörmektedir**. 669/2009 Sayılı Yönetmelikten farklı olarak, **884/2014 Sayılı Yönetmelik'te ele alınan fiziki kontrollerin Bulgaristan'da yapılması zorunlu olmayıp**, Türk ihracatçısı ürününü gönderdiği AB üye ülkesinde bu analizi yaptırmayı tercih edebilmektedir. Bu mevzuat çerçevesinde **Türk ihracatçısı, Kapitan Andreevo sınır kapısına varmadan en az 24 saat önce Ortak Giriş Belgelerinin (Common Entry Document - CED) ilk sayfalarını doldurulmuş şekilde Bulgaristan gümrüğüne elektronik ortamda ulaştırmayı kesinlikle ihmal etmemelidir**. Türk ihracatçısı CED belgesini düzenlerken alıcı ülkeyi, bu ülkedeki varış noktasını ve kontrol noktasını açıkça belirtmelidir. Bu şekilde, Bulgaristan sınırında yapılan belge kontrolü esnasında, Bulgar yetkililer varış noktasındaki yetkililerle irtibata geçip, ürün belgelerini varış noktasındaki kontrol noktasına göndermektedir ve ürün analizinin varış ülkesindeki kontrol noktasında gerçekleştirileceğini teyit etmektedir. Varış ülkesindeki kontrol noktası, CED belgesi üzerinde açıkça belirtilmemiş ise analizlerin Bulgaristan'da yapılması zorunludur. Analizler, Kapitan Andreevo sınır kapısında akredite laboratuvar olmadığı için, Sofya'da yapılmaktadır. Türk ihracatçısının, analizin yapılacağı ülke konusunda karar verirken, analizlerin olumsuz çıkma olasılığını da göz önünde bulundurarak hareket etmesinde fayda görülmektedir. Zira, olumsuz analiz sonuçları ürünün Türkiye'ye iade edilmesini veya imha edilmesini gerektirebilir. Bulgaristan'da tespit edilen olumsuz sonuçlar ürünün iade veya imha maliyetini azaltacaktır. 884/2014 Sayılı Yönetmelik analizin 'rastlantısal' olarak yapılmasını öngörse de, konuyla ilgili analiz sıklığı toplam sevkiyatların % 5'i olarak uygulanmaktadır. Önümüzdeki uygulama sürecinde, analiz sonuçlarının olumlu veya olumsuz çıkma oranına göre de bu oranın azaltılması veya yükseltilmesi öngörülmektedir. 884/2014 Sayılı Yönetmelik kapsamında yapılan analiz uygulama süreci Türk ihracatçılara 2-3 gün süre maliyetinin yanısıra, analiz maliyeti (100 Euro), numune gönderim maliyeti (10 Euro), yükleme-boşaltma maliyeti (250 Euro) olarak yansımaktadır.